

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ

سُورَةٌ مَكِّيَّةٌ ٤٥ آيَاتٌ

مَكِّيَّةٌ - يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ

سُورَةُ الْحَاجِيَةِ
សូរ៉ាហ៍ ៤៥ អាល់-យ៉ាស៊ីយ៉ាស៊ុ

"អាល់-យ៉ាស៊ីយ៉ាស៊ុ" ប្រែថា "ការលុតជង្គង់" មាន ៣៧ អាយ៉ាស៊ុ ។

សូរ៉ាហ៍ ៤៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាបានដាក់ សូរ៉ាហ៍នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْحَاجِيَةِ كَانَ ثَوَابُهَا أَنْ لَا يَرَى النَّارَ أَبَدًا، وَ لَا يَسْمَعَ زَفِيرَ جَهَنَّمَ وَ لَا شَهيقَهَا، وَ هُوَ مَعَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).** (ثواب الأعمال صَفْحَة ١١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٣)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក រាយការណ៍តមកពី អុស្ត្រីម តមកពី អាហ្វិ បាស្រៀរ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាហ៍ ៤៥ អាល់-យ៉ាស៊ីយ៉ាស៊ុ រង្វាន់របស់សូរ៉ាហ៍នេះគឺអ្នកនោះនឹងមិនបានឃើញភ្លើងនរកសោះឡើយ អ្នកនោះនឹងមិនបានឮខ្យល់ ចេញចូលរបស់ឋាននរកឡើយ អ្នកនោះនឹងនៅជាមួយព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ត^{صلوات الله عليه وآله}" ។ (114) (ثواب الأعمال: 114)

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ سَكَنَ اللَّهُ رُوعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا جَنَّا عَلَى رُكْبَتَيْهِ وَ سَبَرَتْ عَورَتُهُ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ أَمِنَ مِنْ سَطْوَةِ كُلِّ جَبَّارٍ وَ سُلْطَانٍ، وَ كَانَ مُهَابًا مَحْبُوبًا وَ جِيهًا فِي عَيْنِ كُلِّ مَنْ يَرَاهُ مِنَ النَّاسِ، تَفَضُّلاً مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ».** (خوَصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٣)

ដកស្រង់ពីក្នុងសាត្រា ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន គេបានរាយការណ៍មកព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ថាអ្នកណាសូត្រ សូរ៉ាហ៍នេះ អល់ឡោះហ្គ័ដា^{صلوات الله عليه وآله}នឹងឲ្យអ្នកនោះអន់ភ័យរន្ធត់ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះពេលអ្នកនោះទន់ជង្គង់ជ្រប់ អ្នកនោះនឹងបានបិទបាំងខ្មាស ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាហ៍នេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពី មនុស្សសាហាវយោរយោនិងអាជ្ញាធរកំណាច ។ ពេលមនុស្សមើលមកអ្នកនោះ មនុស្សនឹងស្រឡាញ់ អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័ដា^{صلوات الله عليه وآله}នឹងគាប់ចិត្តអ្នកនោះ ។ (خوَصِّ الْقُرْآنِ)

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَيْهِ أَمِنَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَمَامٍ، وَ لَيْسَ يُعْتَابُ عِنْدَ النَّاسِ أَبَدًا، وَ إِذَا عَلَّقْتُ عَلَى الطِّفْلِ حِينَ يَسْفُطُ مِنْ بَطْنِ أُمِّهِ، كَانَ مَحْفُوظًا وَ مَحْرُوسًا بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».** (خوَصِّ الْقُرْآنِ : 50 «مخطوط» ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٣)

អាល់-ស្វ័ឌីក្កិ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាហ៍នេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីអ្នក

ឱបខ្សៀវអប្រិយទាំងឡាយ មិនត្រូវមនុស្សនិយាយបង្កាច់បង្កូចឡើយ ។ បើពាក់វាឲ្យទារកដែលទើប
នឹងកើតពោះម្តាយ ទារកនោះនឹងមានសុវត្ថិភាពនិងមានកាយមាំមួន អាស្រ័យការអនិញ្ញាតរបស់
អល់ឡោះហ្ន៎ ١ " ١ تعالیٰ « مخطوط » (٥٠ ، خواص القرآن : ٥٠)

* فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ أُبَيُّ بْنُ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: وَ مَنْ قَرَأَ سُورَةَ حَمِ الْحَاجِيَةِ سَتَرَهُ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَ سَكَنَ رُوعَتَهُ عِنْدَ
الْحِسَابِ. (تفسير نور الثقلين جُزء ٥ صَفْحَة ٢)

* នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាថ្មម៉ាត្ត អាល់-បាយ៉ាន អ៊ូបៃ ប៊ិន កាអូប រាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា عليه السلام ដែលមាន
ព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ ហ្វា មីម [របស់] យ៉ាស្យីយ៉ាស៊ុ អល់ឡោះហ្ន៎ នឹងបិទបាំងភាពអាត្រាត
របស់អ្នកនោះ ព្រះអង្គ عليه السلام នឹងឲ្យអ្នកនោះអន់ខ្លាចពេលទូទាត់ ។" (2) (٥ ، ج : ٥ ، ص : 2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

حَم

១. ហ្វា មីម ។

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

២. ព្រះវិវរណ៍យៈព្រះគម្ពីរ (គឺការបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ) មកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ
ព្រះមុនិរាជ ។

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

៣. ការពិត នៅលើមេឃនិងដីរមែងមានតែមានបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

៤. នៅក្នុងការបង្កើតពួកអ្នកនិងការដែលព្រះអង្គពង្រាយដេរជាសបណ្តាសត្វ រមែងជាបណ្តាព្រះ
សញ្ញាសម្រាប់ជនានុជនណាដែលជឿជាក់ក្នុងចិត្ត ។

وَأَخْتَلَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ
آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

៥. [នៅក្នុង]ការផ្លាស់ប្តូរវេនយប់និងថ្ងៃ [ក្នុង]គ្រឿងអាស្រ័យដែលអល់ឡោះហ្ន៎ប្រទានចុះមកពីលើ
មេឃ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យដីដែលស្លាប់ទៅហើយរស់វិញដោយសារវានិង[ក្នុង]ការផ្លាស់ប្តូរខ្យល់ រមែង

ជាព្រះសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកប្រើប្រាជ្ញា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១-៥

في كتاب معاني الأخبار بإسناده إلى سفيان بن سعيد الثوري عن الصادق عليه السلام حديث طويل يقول فيه عليه السلام: و أما حم فمغناه الحميد المجدد. (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صفحة ٥٣٨)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាស់-អាត្មុបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាស់-ស្បៀរី ដែលបានរាយការណ៍ថា អាស់-ស្វីឌ្វីត្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាឌ្វីស្វីវែងមួយមួយ ថា៖ "ហ្វា មីម មានន័យថា ព្រះជាទីស្មើចសរសើរ (الْحَمِيدُ) ព្រះដ៏មហារុងរៀង (المَجِيدُ) ។" (تفسير نور الثقلين ٤)

2. علي بن إبراهيم: في قوله تعالى: إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ و هي النجوم و الشمس و القمر، و في الأرض ما يخرج منها من أنواع النبات للناس و الدواب لآيات لقوم يعقلون. ** (تفسير القمي جزء ٢ صفحة ٢٩٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٢٤)

អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី^{تعالى} [៤៥:៣] ការពិត នៅលើមេឃ និងដីរមែងមានតែមានបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នេះគឺផ្កាយ ថ្ងៃ និង ខែ ។ នៅក្នុង ដីគឺរុក្ខជាតិដែលចេញមកពីនោះសម្រាប់មនុស្សនិងសត្វ ជាព្រះសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញា ។" (تفسير القمي 2: 293)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «يَا هِشَامُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَشَّرَ أَهْلَ الْعَمَلِ وَ الْفَهْمِ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ: ”فَبَشِّرْ عِبَادِ * الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمْ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ“.

[...] ហ្វីស្វា ប៊ិន អាស់-ហ្វាកាំបានថា អាចូ អាស់-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ហ្វីស្វាអ៊ីយ អស់ឡោះហ្វី^{تعالى} បានឲ្យដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញានិងបណ្តាអ្នកយល់ដឹងនៅក្នុង ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{تعالى} ថា៖ [៣៩:១៧] ដូច្នេះចូរអ្នកប្រកាសដំណឹងល្អដល់បណ្តាបារបម្រើអញ [៣៩:១៨] បណ្តាអ្នកដែលធ្វើងត្រចៀកស្តាប់ព្រះបន្ទូល ហើយអនុវត្តតាមព្រះបន្ទូលដែលប្រសើរបំផុតនោះ ។ ជនទាំងនោះគឺជនដែលអស់ឡោះហ្វី^{تعالى} ជនទាំងនោះគឺជនដែលប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ ។

يَا هِشَامُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَكْمَلَ لِلنَّاسِ الْحَجَجَ بِالْعُقُولِ، وَ نَصَرَ النَّبِيِّينَ بِالْبَيِّنَاتِ، وَ دَهَمَهُ عَلَى رُؤْيِيِّهِ بِالْأَدِلَّةِ، فَقَالَ: ”وَ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ * إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَخْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ تَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَ السَّحَابِ الْمُسْحَرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ“.

ហ្គីស្ត្រីអើយ អល់ឡោះហ្គី^{بَارِك}បានធ្វើពាក្យសំអាងរបស់ព្រះអង្គ^{جَدَّ}គ្រប់បរិបូរសម្រាប់មនុស្សអាស្រ័យ ប្រាជ្ញា ព្រះអង្គ^{جَدَّ}គាំទ្របណ្តាព្រះសាស្តា^{عَلَمِي}ដោយសេចក្តីអធិប្បាយ ព្រះអង្គ^{جَدَّ}បានបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា ព្រះអង្គ^{جَدَّ}ជាព្រះម្ចាស់តាមរយៈព្រះភីស្តតាងថា៖ [២:១៦៣] ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះមួយគត់ ។ ពុំមាន ព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ [២:១៦៤] នៅក្នុងការបង្កើតមេឃទាំងអម្បាលម៉ាននិងផែនដី នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូរយប់និងថ្ងៃ នៅក្នុងការចរត្រាច់ របស់នាវាក្នុងសមុទ្រផ្ទុកនូវវត្ថុផ្តល់សារប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស នៅក្នុងការមានទឹកដែលអល់ឡោះហ្គី បង្ហូរចុះមកពីលើមេឃ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យដីរស់ឡើងវិញដោយសារវា ក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅ ហើយ (គឺស្ងួត) ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានសព្វពូជសត្វកើតមានពាសពេញនៅលើដីនោះ នៅក្នុង ដំណើរប្រែប្រួលរបស់ខ្យល់ទាំងឡាយ និងនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងដុំពពករាងមេឃនិងផែនដី រមែងមាន នូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់នូវជនណាដែលចេះត្រិះរិះ ។

يَا هِشَامُ، قَدْ جَعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ دَلِيلًا عَلَى مَعْرِفَتِهِ بِأَنَّ لَهُمْ مُدَبِّرًا، فَقَالَ: ”وَسَحَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَحَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ“. وَ قَالَ: ”هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِيَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِيَكُونُوا شُيُوخًا وَ مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلِ وَ لِيَبْلُغُوا أَجْلًا مُسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ“. وَ قَالَ: ”إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَخْبَا بِهَ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَ السَّحَابِ الْمُسَحَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ“. (** (الكافي الجزء ١ صَفْحَة ١٠ حَدِيث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٤)

ហ្គីស្ត្រីអើយ អល់ឡោះហ្គី^{جَدَّ}ធ្វើឲ្យអ្វីទាំងនេះទៅជាភីស្តតាងលើការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ ថាមានមេគំនិត មួយសម្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{جَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៦:១២] ព្រះអង្គបានទុកដាក់យប់និងថ្ងៃ ដូងអាទិត្យនិងដូងចន្រ្ទ ដើម្បីជាអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកអ្នក ។ ដូងតារាទាំងឡាយក៏ត្រូវទុកដាក់ ក្រោមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ ទាំងនេះជាសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលពិចារណា ។ ព្រះអង្គ ^{جَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤០:៦៧] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតពួកអ្នកមកពីចូលី បន្ទាប់មក ពីទឹកអសុចិ បន្ទាប់មក ពីដុំឈាម ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកចេញមកជាទារក បន្ទាប់មក ឲ្យពួកអ្នកមានមជ្ឈិមវ័យ បន្ទាប់មក ទៅជាមនុស្សជរា ។ ពួកអ្នកមួយចំនួនស្លាប់មុន[នេះ] និងដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបានដល់កាល បរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងពិចារណា ។ ព្រះអង្គ^{جَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៥:៥] [នៅក្នុង]ការផ្លាស់ប្តូរវេលាយប់និងថ្ងៃ [ក្នុង]គ្រឿងអាស្រ័យដែលអល់ឡោះហ្គីប្រទានចុះមកពី លើមេឃ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យដីដែលស្លាប់ទៅហើយរស់វិញដោយសារវានិង[ក្នុង]ការផ្លាស់ប្តូរខ្យល់ រមែងជា ព្រះសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកប្រើប្រាជ្ញា ។" (12 /10 :1 الكافي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ رَبَابٍ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بصيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرَ (عليه السلام) عَنِ الرِّيَّاحِ الْأَرْبَعِ الشَّمَالِ وَالْجُنُوبِ وَالصَّبَا وَ الدَّبُورِ وَ قُلْتُ إِنَّ النَّاسَ يَدُكَّرُونَ أَنَّ الشَّمَالَ مِنَ الْجَنَّةِ وَ الْجُنُوبَ مِنَ النَّارِ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ جُنُودًا مِنْ رِيَّاحٍ يُعَذِّبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عَصَاهُ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهَا مَلَكٌ مُوَكَّلٌ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَذِّبَ قَوْمًا بَنَوْعَ مِنَ الْعَذَابِ أَوْحَى إِلَى الْمَلَكِ الْمُوَكَّلِ بِذَلِكَ النَّوْعِ مِنَ الرِّيَّاحِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يُعَذِّبَ بِهَا قَالَ فَيَأْتِيهَا الْمَلَكُ فَيَهْبِجُ كَمَا يَهْبِجُ الْأَسَدُ الْمُعْضَبُ

[...] អាចិ បាស្រៀវបាននិយាយថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីប្រភេទខ្យល់ទាំងបួន ខ្យល់ជើង

ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់អាល់-ស្វីបា ខ្យល់អាល់-ដាហ្វិរ ។ ខ្ញុំបានថាគេថាខ្យល់ជើងមកពីឋានសួគ៌ ខ្យល់ត្បូង
មកពីឋាននរក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៍ عجل បានទ័ពខ្យល់ ព្រះអង្គ عجل ធ្វើទណ្ឌកម្ម
ដោយខ្យល់ទាំងនេះអ្នកណាដែលព្រះអង្គ عجل ចង់ធ្វើទណ្ឌកម្ម ក្នុងចំណោមអ្នកមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ
عجل ។ ខ្យល់នីមួយៗមានទេវតាមួយកាន់កាប់ ។ បើអល់ឡោះហ្ន៍ عجل ចង់ធ្វើទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រណាមួយ
ដោយទណ្ឌកម្មនីមួយ ព្រះអង្គ عجل ប្រាប់ទេវតាដែលកាន់កាប់ខ្យល់ពិសេសនោះ ខ្យល់ដែលព្រះអង្គ عجل ចង់
ឲ្យទៅធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេ ។ ដូច្នេះទេវតាបញ្ជាខ្យល់នោះ ខ្យល់នោះរំដើបរំជួលដូចតួគោរំដើបរំជួល
ពេលត្រូវគេរំខាន ។"

قَالَ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهُنَّ اسْمٌ أَمَا تَسْمَعُ قَوْلَهُ تَعَالَى "كَذَبْتَ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نُذُرِي * إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ
مُسْتَمِرٍّ" وَ قَالَ "الرِّيحُ الْعَقِيمِ" وَ قَالَ "رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ" وَ قَالَ "فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ" وَ مَا ذُكِرَ مِنَ الرِّيحِ الْآتِي
يُعَذِّبُ اللَّهُ بِهَا مَنْ عَصَاهُ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានឈ្មោះមួយ ។ លោកមិនដែលឮព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្ន៍ عجل ទេ [៥៥:១៨] ពួកអុដ្ឋបានបដិសេធ ។ តើការផ្ដន្ទាទោសរបស់អញនិងការដាស់តឿន
របស់អញនោះដូចម្ដេចខ្លះ[៥៥:១៩] យើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់យោរយៅទៅលើពួកគេ ក្នុងថ្ងៃ
អកុសលឥតឈប់ឈរ ។ ព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥១:៤១] ខ្យល់បង្កើនបង្ហោច ។ ព្រះអង្គ عجل មាន
ព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៦:២៤] ខ្យល់ដែលមាននូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ ព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖
[២:២៦៦] ខ្យល់ក្នុងដែលមានភ្លើងនៅក្នុងនោះសង្កប់លើចម្ការនោះ ឆេះអស់គ្មានសល់ ។ មានខ្យល់
ច្រើនទៀតដែលមិនបានលើកមកអធិប្បាយ ដែលអល់ឡោះហ្ន៍ عجل ចាត់បញ្ជូនទៅធ្វើទណ្ឌកម្មពួកណា
ដែលមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ عجل ។"

قَالَ وَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ رِيحٌ رَحْمَةٌ لَوَاقِحٌ وَ غَيْرُ ذَلِكَ يَنْشُرُهَا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ مِنْهَا مَا يُهْبِجُ السَّحَابَ لِلْمَطَرِ وَ مِنْهَا رِيحٌ تَحْسِسُ السَّحَابَ
بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ رِيحٌ تَعْصِرُ السَّحَابَ فَتَمَطُّرُهُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مِنْهَا رِيحٌ بِمَا عَدَّدَ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៍ عجل មានខ្យល់ដែលប្រកបដោយព្រះមេត្តាធម៌ដែលកើតឡើង
និងខ្យល់ឯទៀតក្រៅពីនោះ ព្រះអង្គ عجل បង្ហាញឲ្យឃើញនូវព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ عجل ដោយខ្យល់
នោះ ។ ក្នុងចំណោមខ្យល់ទាំងនេះ មានខ្យល់ដែលធ្វើឲ្យមានដុំពពកភ្លៀង មានខ្យល់ទ្រដុំពពកចន្លោះ
មេឃនិងដី មានខ្យល់ដែលរឹតដុំពពកឲ្យភ្លៀងដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៍ عجل មានខ្យល់
ដែលអល់ឡោះហ្ន៍ عجل រាយរាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عجل ។

فَأَمَّا الرِّيحُ الْأَرْبَعُ السَّمَالُ وَ الْجُنُوبُ وَ الصَّبَا وَ الدَّبُورُ فَإِنَّمَا هِيَ أَسْمَاءُ الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَلَّلِينَ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُهْبِتَ شَيْئًا أَمَرَ الْمَلَكَ
الَّذِي اسْمُهُ السَّمَالُ فَيَهْبِطُ عَلَى النَّبْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّعْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ السَّمَالِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْبَرِّ وَ
الْبَحْرِ

ខ្យល់ទាំងបួន គឺ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់អាល់-ស្វីបា ខ្យល់អាល់-ដាហ្វិរ ជាព្រះនាមរបស់ទេវតាដែល
ត្រូវចាត់ឲ្យកាន់កាប់ខ្យល់ទាំងនេះ ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្ន៍ عجل មានព្រះបំណងឲ្យខ្យល់ជើងបក់

ព្រះអង្គ^ﷺបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថាទិសខាងជើង (អាល់-ស្វាម៉ាល់) ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (បៃត៍ អាល់-ហ្គារ៉ម) មកឈរលើ អាល់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ជើងនឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រ ចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់ ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ جَنُوبًا أَمَرَ الْمَلِكَ الَّذِي اسْمُهُ الْجُنُوبُ فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الْجُنُوبِ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ

បើអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់បញ្ជូនខ្យល់ត្បូង ព្រះអង្គ^ﷺបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថាទិសខាងត្បូង (អាល់-យ៉ានុប) ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (បៃត៍ អាល់-ហ្គារ៉ម) មកឈរលើ អាល់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ត្បូងនឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រ ចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់ ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ رِيحَ الصَّبَا أَمَرَ الصَّبَا الَّذِي اسْمُهُ الصَّبَا فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الصَّبَا حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ جَلَّ وَعَزَّ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

បើអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់បញ្ជូនខ្យល់ អាល់-ស្វីបា ព្រះអង្គ^ﷺបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា អាល់-ស្វីបា ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (បៃត៍ អាល់-ហ្គារ៉ម) មកឈរលើ អាល់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ អាល់-ស្វីបា នឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រ ចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់ ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ دَبُورًا أَمَرَ الْمَلِكَ الَّذِي اسْمُهُ الدَّبُورُ فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الدَّبُورِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

បើអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់បញ្ជូនខ្យល់ អាល់-ដាប៊ូរ ព្រះអង្គ^ﷺបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា អាល់-ដាប៊ូរ ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (បៃត៍ អាល់-ហ្គារ៉ម) មកឈរលើ អាល់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះខ្យល់ អាល់-ដាប៊ូរ នឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រ ចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្វ្លី^ﷻចង់ ។

كَمَا قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ رِيحُ الشَّمَالِ وَ رِيحُ الْجُنُوبِ وَ رِيحُ الدَّبُورِ وَ رِيحُ الصَّبَا إِذَا تَضَافُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلِينَ بِهَا. ** (الكافي جزء ٨ صَفْحَة ٩١ حَدِيث ٦٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٥)

បន្ទាប់មក អាប៊ូ យ៉ាក្រហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម្តីដែលលោកពួ គឺ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់ អាល់-ដាប៊ូរ ខ្យល់ អាល់-ស្វីបា ទាំងនេះជាទេវតានានាដែលត្រូវចាត់តាំងឲ្យគ្រប់គ្រងខ្យល់ទាំងនេះ ។" (الكافي 8 : 63 / 91)

មើលសូរ្យាភិសិទ្ធិ ៦៩ អាយ៉ាស៊ូ ១-៨ ។

* ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْكُوَيْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَدَلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ الْأَعْمَشُ، عَنْ عَنبَسَةَ بْنِ الْأَزْهَرِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ النَّعْمَانَ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ رَجُلٌ مِنَ الْعَرَبِ مُتَلَتِّمًا أَسْمَرَ شَدِيدَ السُّمْرَةِ، فَسَلَّمَ فَرَدَّ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَسْأَلَةٌ؟ فَقَالَ: «هَاتِ».

* អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គាមានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូបាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ អាល់-គូហ្គី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ម៉ាស៊ូម្ស៊ូ តមកពី អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ តមកពី អាលី ហ្គាហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ អាល់-អាក្កុម៉ាស៊ី តមកពី អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន អាល់-អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ តមកពី យ៉ាស៊ូយ៉ា ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ តមកពី យ៉ាស៊ូយ៉ា ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ដែលបាន និយាយថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលបុរសអ្នករាប់ម្នាក់បានដល់ ។ លោកបានសម្រុះ ដាំដងខ្លាំង ។ លោកបានគំនាប់ អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបវិញ ។ លោកបានថា: "ព្រះរាជបុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ទូលបង្គំសូមសួរបានទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សួរមកចុះ ។"

فَقَالَ: كَمْ بَيْنَ الْإِيمَانِ وَالْيَقِينِ؟ قَالَ: «أَرْبَعُ أَصَابِعٍ»، قَالَ: كَيْفَ؟ قَالَ: «الْإِيمَانُ مَا سَمِعْنَا، وَالْيَقِينُ مَا رَأَيْنَاهُ، وَ بَيْنَ السَّمْعِ وَالْبَصْرِ أَرْبَعُ أَصَابِعٍ».** (كفاية الأثر صَفْحَة ٢٣٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٦)

លោកបានថា: "ចន្លោះ អ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ) និង យ៉ាក្លីន (ការជឿជាក់) មានចម្ងាយប៉ុណ្ណា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បួនធ្នាប់ ។" លោកបានទូលថា: "ម្តេចដូច្នោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អ៊ីម៉ាន់គឺអ្វី ដែលលោកឮ ការជឿជាក់គឺអ្វីដែលលោកឃើញ ។ ចន្លោះត្រចៀកនិងភ្នែកមានចម្ងាយបួនធ្នាប់ ។" (كفاية الأثر: 232)

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرٍو أَوْ غَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَعْظَمُ مِنِّي».** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٥٦٤)

* មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុម៉ាស៊ីយ៉ាស៊ូមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ា តមកពី អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលី អ៊ីម៉ែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ តមកពី អាលី ហ្គាហ្គាស៊ីយ៉ាស៊ូ តមកពី អាលី យ៉ាក្កុម៉ាស៊ីយ៉ាស៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាអាលីមុរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា: "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ពុំមានព្រះដំណឹងណាមួយ ពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (الكافي ١)

* و قال علي بن إبراهيم: الآيات: أمير المؤمنين و الأئمة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قول أمير المؤمنين (عليه السلام): «ما لله آية أكبر مني».** (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ٣٠٩ ، تفسير البرهان ج ٣ ص ١٥)

* អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីមមានប្រសាសន៍ថាព្រះសញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាព្រះសន្តអ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ក៏ស្តាប់រឿងនេះនៅក្នុងសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាមួយណាដែល អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (تفسير القمّي)

ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញា

* قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ».* (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ١٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجز : ٢ صفحة : ٤١٨)

* លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាយ៉ាក្តូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈ ថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង^{عليهم السلام} ទាំងអស់នៅក្នុងគូរអានដែលមនុស្សតិចណាស់ដឹង ។ ពួកគេ បដិសេធព្រះឧត្តរាធិការីទាំងអស់^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នងរឿងលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}) ។" (تفسير القمّي)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يَوْمُنُونَ ﴿٦﴾

៦. ទាំងនេះជាព្រះសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែលយើងសូត្រឲ្យអ្នកក្នុងនាមនៃការពិត ។ តើពួកគេជឿ សម្តីណាផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ?

وَيَلِّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾

៧. អបមង្គលលើជនភូតករចាបការី ។

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرُهُ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

៨. ដែលបានឮគេសូត្រព្រះឱង្ការរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យស្តាប់ ហើយមានៈរឹងទទឹងហាក់ដូចជាខ្លួនមិន បានឮព្រះឱង្ការទាំងនេះទេ ។ ចូរចេះចូរអ្នកប្រាប់អ្នកនោះឲ្យដឹងអំពីព្រះទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩﴾

៩. ពេលគេដឹងព្រះសញ្ញាខ្លះរបស់យើង គេនិយាយចំអកឲ្យ ។ ជនទាំងនោះនឹងរងព្រះទណ្ឌកម្ម បង្គាប់បន្ថោក ។

مَنْ وَرَّاهِمُ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

១០. នរកនៅខាងមុខពួកគេ ។ អ្វីៗដែលពួកគេរកបានមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេឡើយ សូម្បី តែអ្វីដែលពួកគេបានយកជាអភិបាលផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ក៏ដោយ ។ ពួកគេនឹងរងព្រះទណ្ឌកម្ម ធ្ងន់ ។

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ ﴿١١﴾

១១. នេះគឺព្រះមគ្គទេសក៍[ទៅរកព្រះធម៌] ។ ជនណាមិនជឿព្រះសញ្ញាព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ ជននោះនឹងរង ព្រះទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ដោយសារសេចក្តីកខ្វក់ ។

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرِي أَلْفُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

១២. អល់ឡោះហ្ន៎គឺព្រះដែលដាក់សមុទ្រជាសេវកៈសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យនាវាបើកបរនៅក្នុង នោះតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកស្វែងរកនូវព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ដើម្បីពួកអ្នក នឹងអាចដឹងព្រះគុណ ។

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٢﴾

១៣. ព្រះអង្គបានដាក់អ្វីៗដែលមាននៅលើមេឃ និងអ្វីៗដែលមាននៅលើដីជាសេវកៈសម្រាប់ពួកអ្នក ទាំងអស់នេះអាស្រ័យលើព្រះអង្គផ្ទាល់ ។ នៅក្នុងអ្វីទាំងនេះមាននូវព្រះសញ្ញាសម្រាប់ជនដែល ពិចារណា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៦-១៣

* الطَّرْسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ): عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، قَالَ: سَأَلَنِي أَبُو قُرَّةَ الْمُخَدَّثُ صَاحِبُ شُبْرُمَةَ أَنْ أَدْخِلَهُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - إِلَى أَنْ قَالَ - وَ سَأَلَهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى“.

* អាល់-គូប៍វីស៊ីវាយការណ៍នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាប្តូ តមកពី ស្នូហ្ន៎វ៉ាន ប៊ិន យ៉ាស៊ីយ៉ា ដែល បាននិយាយថា អាហ្ន៎ អាល់-គូរ៉េត្តី អាល់-មូហ្ន៎ឌីស្នូ មិត្តរបស់ ស្នូបរូម៉ាស៊ី បានសូមខ្ញុំឲ្យអនុញ្ញាតឲ្យ លោកចូលជួប អាហ្ន៎ អាល់-ហ្ន៎សាន់ អាល់-រីដ្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ លោកបានថា: "សូមលោកសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} [១៧:១] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលបានលើកបាវបម្រើព្រះ អង្គឡើងក្នុងយប់មួយពីបូជនីយវិហារម៉ាក្លោះទៅកាន់ព្រះវិហារអាល់-អាគ្នូស្នី ។"

فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَدْ أَخْبَرَ اللَّهُ تَعَالَى أَنَّهُ أَسْرَى بِهِ، ثُمَّ أَخْبَرَ أَنَّهُ لَمْ أَسْرَى بِهِ، فَقَالَ: ”لَيْتَهُ مِنْ آيَاتِنَا“، فَأَيَّاتُ اللَّهِ غَيْرُ اللَّهِ، فَقَدْ أَعْدَرَ وَ بَيَّنَّ لَمْ فَعَلَ بِهِ ذَلِكَ، وَ مَا رَأَهُ وَ قَالَ: ”فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعَدَ اللَّهُ وَ آيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ“، فَأَخْبَرَ أَنَّهُ غَيْرُ اللَّهِ. ** (الإحتجاج جزء ٢ صَفْحَة ٤٠٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٣)

អាហ្ន៎ អាល់-ហ្ន៎សាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឲ្យព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឡើងទៅលើ ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានប្រាប់ឲ្យដឹងមូលហេតុដែលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឲ្យព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឡើងទៅលើថា: [១៧:១] ដើម្បីនឹងបង្ហាញគេនូវបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើង ។ ព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} ទីទៃពី អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} ហើយព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានប្រាប់អំពីមូលហេតុដែលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានស្វាគមន៍ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} និង អំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បានឃើញនោះថា: [៤៥:៦] ទាំងនេះជាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ដែលយើង សូត្រឲ្យអ្នកក្នុងនាមនៃការពិត ។ តើពួកគេជឿសម្តីណាផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ?

3/4 ប្រាំស្រប 50 - ៥០ - 3/4 ប្រាំស្រប

ព្រះអង្គបានប្រាប់ឲ្យដឹងថា[ព្រះសញ្ញា]នោះគឺអ្វីផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ (ពោលគឺ ព្រះសញ្ញារបស់ អស់ឡោះហ្ន៎មិនមែនអស់ឡោះហ្ន៎ទេ) " (الاحتجاج 2 : 405) "1"

* مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الطَّيَالِسِيِّ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الرَّحْسُ هُوَ الشُّكُّ، وَ لَا نَشْكُ فِي دِينِنَا أَبَدًا.»** (بصائر الدرجات صَفْحَة ٢٢٦ حَدِيث ١٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ : صَفْحَة : ٦٦)

* មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គាសាន់ អាល់-ស្វ័ហ្វារ រាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លីលីដូ អាល់-ត្លីយ៉ាលីស៊ីមី តមកពី សៃហ្ន៎ ប៊ិន អ៊ុមីរ៉ា:ត្លី តមកពី អាហ្ន៎ បាស្រៀរ តមកពី អាហ្ន៎ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីកខ្វក់ (الرَّحْسُ) គឺការសង្ស័យ ។ យើង^{عليهم السلام}មិនសង្ស័យព្រះសាសនាយើង^{عليهم السلام} ឡើយ "1" (بصائر الدرجات: 13 / 226)

إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَيْفٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي الصَّامِتِ : فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ سَحَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ » قَالَ أَجَبَرَهُمْ بِطَاعَتِهِمْ.** (بصائر الدرجات جُزء ١ صَفْحَة ٦٩)

អ៊ីប្រាអ៊ឹម ប៊ិន ហ្គាស៊ីម រាយការណ៍តមកពី អាល់-ហ្ន៎សៃនី ប៊ិន សៃហ្ន៎ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាហ្ន៎ អាល់-ស្វ័មីត អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៤៥:១៣] ព្រះអង្គបានដាក់អ្វីៗដែលមាននៅលើមេឃ និងអ្វីៗដែលមាននៅលើដីជាសេវកៈសម្រាប់ពួកអ្នក ទាំងអស់នេះអាស្រ័យលើព្រះអង្គផ្ទាល់ ថា៖ "តម្រូវឲ្យអ្វីៗទាំងនេះនៅក្រោមបង្គាប់របស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} (គឺព្រះសន្តតិម្យា^{عليهم السلام}) "1" (بصائر الدرجات , ج : 1 , ص : 69)

* فِي أَمَايِي شَيْخِ الطَّائِفَةِ قُدَّسَ سِرُّهُ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قُلْ مَا أَوْلَى نِعْمَةِ أَبْلَاكَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَنْعَمَ عَلَيْكَ بِهَا؟

* នៅក្នុងសាត្រា អាម៉ាលី របស់ ស្តែខ្លី អាល់-ត្លីអ៊ីហ្គាសូ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកឡើង ទៅដល់ អាហ្ន៎ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-បាត្រៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្គាខ្លីស្រីវែងមួយថាព្រះសាស្តា មានវចនៈជាមួយអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រាប់មកថាអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ល្បួងពិសោធអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} និង ប្រោសប្រណីអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយព្រះគុណដំបូងគេមួយណា ?"

قَالَ: أَنَّ خَلْقِي إِلَى أَنْ قَالَ: فَمَا التَّاسِعَةُ؟ قَالَ: أَنَّ سَحَّرَ لِي سَمَاءَهُ وَ أَرْضَهُ وَ مَا فِيهِمَا وَ مَا بَيْنَهُمَا مِنْ خَلْقِهِ، قَالَ: صَدَقْتَ. (تفسير نور الثقلين جُزء ٤ صَفْحَة ٢١٢)

អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានបង្កើតទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه والسلام} " ដល់កន្លែងព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះ វចនៈថា៖ "ព្រះគុណទីប្រាំបួនគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានដាក់មេឃព្រះ អង្គ^{عجل} ដីព្រះអង្គ^{عجل} សព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងទាំងពីរនេះ សព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំង

ពីរនេះ ដែលជាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យបម្រើទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក

صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត "1" (212: ص: 4، ج: 4، تفسير نور التقلين، ج: 4، ص: 212)

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

១៤. ចូរអ្នកប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ឲ្យលើកទោសឲ្យជនដែលមិនសង្ឃឹមលើទិវាអស់ឡោះហ្ន៎ 1 ព្រះអង្គតបស្តង់ប្រជាជាតិតាមអំពើដែលពួកគេបានសាង 1

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៤

قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «أَيَّامُ اللَّهِ الْمَرْجُوءَةُ ثَلَاثَةٌ: يَوْمُ قِيَامِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَوْمُ الْكَرَّةِ، وَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ».** (تأويل الآيات جزء ٢ صفة ٥٧٦ حديث ٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ : صفة : ٦٨)

សេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានបី គឺ៖ ថ្ងៃដែលអាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ងើបឡើង, ថ្ងៃនិរត្តិន៍ (ថ្ងៃ រំលឹកអស់) និង ថ្ងៃជំនុំជម្រះ 1" (تأويل الآيات 2 : 576 / 3)

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ، قال: يقول لأنمة الحق: لا تدعوا على أنمة الجور حتى يكون الله الذي يعاقبهم، في قوله تعالى: لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ.** (تفسير القمّي جزء ٢ صفة ٢٩٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ٢٧)

អាាលី ប៊ិន អ៊ីប៊ុលឡោះហ្ន៎បានឲ្យដឹងអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [៤៥:១៤] ចូរអ្នកប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាឲ្យលើកទោសឲ្យជនដែលមិនសង្ឃឹមលើទិវាអស់ឡោះហ្ន៎ ថាព្រះសន្តម្មា عليه السلام នៃព្រះសច្ចដមី មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំបូងស្ទង់ផ្កាសាទៅលើពួកអ៊ីម៉ាមិច្ឆាមគ្គ (អ៊ីម៉ាដឹកនាំខុសផ្លូវ) ទាល់តែពួកគេក្លាយទៅជាបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام នឹងធ្វើទណ្ឌកម្ម ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [៤៥:១៤] ព្រះអង្គតបស្តង់ប្រជាជាតិតាមអំពើដែលពួកគេបានសាង 1" (293: 2) (تفسير القمّي)

ثم قال علي بن إبراهيم: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبَّاسٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَظِيمِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ رُشَيْدٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ“، قَالَ: قُلْ لِلَّذِينَ مَنَّأَ عَلَيْهِمْ بِمَعْرِفَتِنَا أَنْ يُعْرِضُوا الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، فَإِذَا عَرَفُوهُمْ فَقَدْ عَفَرُوا لَهُمْ** (تفسير القمّي جزء ٢ صفة ٢٩٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ٢٧)

អាាលី ប៊ិន អ៊ីប៊ុលឡោះហ្ន៎មានប្រសាសន៍ថា អាប៊ុល-ក្លីអ៊ីមបាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ តមកពី អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន មូសា តមកពី អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎-អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ អាល់-ហ្គាសានី តមកពី អ៊ីម៉ាម ប៊ិន រូស្តៃដ្ឋ តមកពី ដ្យាវុដ្ឋ ប៊ិន កាស្ត្រៀរ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [៤៥:១៤] ចូរអ្នកប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាឲ្យលើកទោសឲ្យជនដែលមិនសង្ឃឹម

លើទិវាអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលយើង عليه السلام បានប្រគល់ឲ្យនូវ វិទ្យាយ៉ាស៊ីថាពួកគេគប្បីពន្យល់បណ្តាអ្នកមិនដឹង ។ ដូច្នោះ ពេលណាពួកគេបានធ្វើឲ្យពួកគេនោះយល់ ហើយ ពេលនោះពួកគេបានលើកទោសឲ្យពួកគេនោះហើយ ។" (294 :2 القمّي)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

១៥. អ្នកណាធ្វើអំពើល្អ អ្នកនោះធ្វើល្អសម្រាប់ខ្លួនឯង ។ អ្នកណាធ្វើអំពើអាក្រក់ អ្នកនោះធ្វើអន្តរាយ លើខ្លួនឯង ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៥

علي بن إبراهيم، قال: حدثنا سعيد بن محمد، قال: حدثنا بكر بن سهل، قال: حدثنا عبد الغني ابن سعيد، قال: حدثنا موسى بن عبد الرحمن، عن ابن جريج، عن عطاء، عن ابن عباس، في قوله تعالى: مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ، يريد المؤمنين: وَ مَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا، يريد المنافقين و المشركين: ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ، يريد إليه تصيرون. * (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨)

[...] អ៊ីបនូ អាប់បាស់រាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៤៥:១៥] អ្នកណាធ្វើអំពើល្អ អ្នកនោះ ធ្វើល្អសម្រាប់ខ្លួនឯង ថាត្រង់នេះគេស្តីអំពីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ អ្នកណាធ្វើអំពើអាក្រក់ អ្នកនោះធ្វើ អន្តរាយលើខ្លួនឯង ត្រង់នេះគេស្តីអំពីពួកលាក់ពុតត្បុតនិងពួកពហុទេពនិយម ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវវិល ត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកវិញ ត្រង់នេះគេស្តីអំពីការវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គ رجد វិញ ។

(تفسير القمّي 2: 294)

* ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، هَلْ يُجْزَىٰ عِبَادَهُ عَلَىٰ الْمَعَاصِي؟ فَقَالَ: «بَلْ يُجْزِيهِمْ وَ يُمَهِّلُهُمْ حَتَّىٰ يَتُوبُوا».

* អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ន៎រាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពី អ៊ីបរ៉ូហ្ន៎ម ប៊ិន ម៉ាស៊ីមូដូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយគេ ពេលគេសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពី អស់ឡោះហ្ន៎ وجل ថាតើព្រះអង្គ وجل បង្ខំបាវព្រះអង្គ وجل ឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើសទេ ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ وجل ឲ្យពួកគេមានជម្រើស ។ ព្រះអង្គ وجل ព្យួរទោសពួកគេសិន ទាល់តែពួកគេភ្ញាក់ខ្លួនដឹង កំហុសនិងស្មារលា ។"

... ثُمَّ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَىٰ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ يُجْزِي عِبَادَهُ عَلَىٰ الْمَعَاصِي أَوْ يُكَلِّفُهُمْ مَا لَا يُطِيقُونَ، فَلَا تَأْكُلُوا ذَيْبِحَتَهُ، وَلَا تَقْبَلُوا شَهَادَتَهُ، وَلَا تُصَلُّوا وَرَاءَهُ، وَلَا تُعْطُوهُ مِنَ الرِّكَاءِ شَيْئًا».* (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) جزء ١ صَفْحَة ١٢٤ حَدِيث ١٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٤٧)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មូសា صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាក្កហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាក្កហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖

"អ្នកថាអស់ឡោះហ្ន៎បង្ខិតបង្ខំបាវព្រះអង្គឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើស ឬដាក់បន្ទុកលើបាវនោះដែលបាវនោះ មិនអាចទ្រួច ចូរកុំបរិភោគសាច់សំឡែះរបស់ពួកគេ ចូរកុំទទួលការធ្វើសាក្សីរបស់ពួកគេ ចូរកុំស្នៀត ពីក្រោយពួកគេ ចូរកុំឲ្យស្លាកាត់ឲ្យទៅពួកគេ ។" (16 /124 : 1 (عَبْرَاتُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَام))

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

១៦. ពិតណាស់ យើងបានប្រទានឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីលព្រះគម្ពីរ ប្រាជ្ញាញាណនិងមុខ តំណែងសាស្តា ។ យើងបានផ្តល់ឲ្យពួកគេនូវអ្វីៗដែលល្អ យើងពេញចិត្តពួកគេលើសពីគេទាំង ពួង ។

وَعَاتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

១៧. យើងបានប្រទានឲ្យទៅពួកគេនូវទឡ្ហីករណៈ (សម្ភារ) របស់ព្រះបញ្ជា[រឿងព្រះសាសនា] ។ តែ ពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នាបន្ទាប់ពីបានទទួលការចេះដឹង ដោយសារតែច្រណែនគ្នា ។ ការពិត ព្រះ ម្ចាស់អ្នកនឹងកាត់ក្តីពួកគេក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះរឿងពួកគេខ្វែងគំនិតគ្នា ។

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

១៨. បន្ទាប់មកយើងបានដាក់អ្នកនៅលើច្បាប់ព្រះបញ្ជា ។ ដូច្នេះចូរអ្នកអនុវត្តតាមច្បាប់ព្រះបញ្ជានេះ ចូរអ្នកកុំធ្វើតាមទំនើងចិត្តរបស់បណ្តាអ្នកដែលមិនដឹងនោះឡើយ ។

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلىُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

១៩. ការពិតជនទាំងនោះមិនមានផលប្រយោជន៍មកពីអស់ឡោះហ្ន៎សម្រាប់អ្នកទេ ។ ការពិតពួក ទុច្ចរិតគាំទ្រគ្នា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៦-១៩

عَلَيْ بِنِ إِسْرَائِيلَ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ * إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا" فَهَذَا تَأْدِيبٌ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْمَعْنَى لِأُمَّتِهِ . ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨)

អាលី ប៊ិន អ៊ីស្រាអ៊ីល រាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៤៥:១៨] បន្ទាប់មកយើងបានដាក់ អ្នកនៅលើច្បាប់ព្រះបញ្ជា ។ ដូច្នេះចូរអ្នកអនុវត្តតាមច្បាប់ព្រះបញ្ជានេះ ចូរអ្នកកុំធ្វើតាមទំនើងចិត្តរបស់ បណ្តាអ្នកដែលមិនដឹងនោះឡើយ ។ [៤៥:១៩] ការពិតជនទាំងនោះមិនមានផលប្រយោជន៍មកពី អស់ឡោះហ្ន៎សម្រាប់អ្នកទេ ថា៖ "នេះគឺច្បាប់សម្រាប់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មានអត្ថន័យផ្តោតទៅលើ សហគមន៍ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله وسلم} ។" (294 :2 (تفسير القمِّي

* ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ السُّكَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ يَعْقُوبُ وَ عَيْصُ تَوَّامَيْنِ، فَوُلِدَ عَيْصٌ ثُمَّ وُلِدَ يَعْقُوبُ، فَسُمِّيَ يَعْقُوبَ لِأَنَّهُ حَرَجَ بِعَقَبِ أَخِيهِ عَيْصٍ، وَ يَعْقُوبُ هُوَ إِسْرَائِيلُ، وَ مَعْنَى إِسْرَائِيلَ عَبْدُ اللَّهِ، لِأَنَّ (إِسْرًا) هُوَ عَبْدٌ، وَ (ئِيل) هُوَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ». (** (عِلَلُ الشَّرَائِعِ صَفْحَةٌ ٤٣ حَدِيثُ ١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ١ : صَفْحَةٌ : ١٩٩)

* អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គីមានប្រសាសន៍ថា អាល់-យ៉ាត្យីយ៉ាតូ ប៊ីន អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ក្លីតូន បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ីន អាល់-ស៊ុកកាវី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន ស្វាការីយ៉ា អាល់-យ៉ាត្យីយ៉ាតូ តមកពី យ៉ាក្រូហ្គារ ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីម៉ាព័រ៉េត្តី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាប៊ូអាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្រូតូប عليه السلام និង អ៊ីស្វ ជាកូនភ្លោះមួយគូ ។ អ៊ីស្វកើតមុនយ៉ាក្រូតូប عليه السلام កើតក្រោយ ។ គេដាក់ឈ្មោះព្រះអង្គ عليه السلام ថាយ៉ាក្រូតូបដូចនេះព្រោះព្រះអង្គ عليه السلام កើតក្រោយបងប្រុសព្រះអង្គ عليه السلام ឈ្មោះអ៊ីស្វ ។ ព្រះអង្គយ៉ាក្រូតូប عليه السلام គឺអ៊ីសវីអ៊ីល عليه السلام និយមសម្រាប់ "អ៊ីសវីអ៊ីល" គឺ "បម្រើរបស់អាល់ឡោះហ្គី وَجَدَّ" ។ "អ៊ីសវី" [មានន័យថា] បម្រើ ។ "អ៊ីល" [មានន័យថា] អាល់ឡោះហ្គី وَجَدَّ ។" (1/43) (عِلَلُ الشَّرَائِعِ : 1/43)

* عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَمَّنْ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: «أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي أَحْمَدُ، وَ أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي إِسْرَائِيلُ، فَمَا أَمْرُهُ فَقَدْ أَمْرَيْنِ، وَ مَا عَنَاهُ فَقَدْ عَنَانِي». (** (فَسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ جُزْءُ ١ صَفْحَةٌ ٤٤ حَدِيثُ ٤٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ١ : صَفْحَةٌ : ٢١٠)

* រាយការណ៍មកពី អាប៊ូ ដាវូដ មកពីម្នាក់ដែលបានឮរស្មីលុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបម្រើរបស់អាល់ឡោះហ្គី وَجَدَّ ឈ្មោះខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអាល់-យ៉ាត្យីយ៉ាតូ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបម្រើរបស់អាល់ឡោះហ្គី وَجَدَّ ឈ្មោះខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអ៊ីសវីអ៊ីល ។ ដូច្នេះ អ៊ីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ وَجَدَّ បញ្ជាមកលើបម្រើនោះ ព្រះអង្គ وَجَدَّ បញ្ជាមកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អ៊ីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ وَجَدَّ ឲ្យមកបម្រើនោះ ព្រះអង្គ وَجَدَّ ឲ្យមកខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (45/44 : 1) (تفسير العيَّاشي)

* عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: " يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ". قَالَ: «هِيَ خَاصَّةٌ بِأَلِ مُحَمَّدٍ». (** (فَسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ جُزْءُ ١ صَفْحَةٌ ٤٤ حَدِيثُ ٤٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ١ : صَفْحَةٌ : ٢١٠)

* រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អាល់-ស៊ុកកាវី តមកពី អាប៊ូអាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្គី تعالى [៤៥:៣០] កូនចៅអ៊ីសវីអ៊ីល ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះបានទៅព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាចមុខ ។" (44/44 : 1) (تفسير العيَّاشي)

هَذَا بَصِيرٌ لِلنَّاسِ وَهَدَى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

២០. នេះគឺការបំភ្លឺសម្រាប់មនុស្ស ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ ជាព្រះមេត្តាធម៌សម្រាប់ជនានុជនដែលជឿជាក់ក្នុងចិត្ត ។

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

២១. ជនដែលធ្វើទង្វើអាក្រក់គិតថាយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើពួកគេដូចជនដែលមានសទ្ធានិងធ្វើល្អ ថាជីវិត និងការស្លាប់របស់ពួកគេស្មើគ្នាឬ ? ពួកគេវិនិច្ឆ័យខុសម៉្លេះ ។

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِذَا جَزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

២២. អស់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតមេឃនិងដីក្នុងនាមនៃការពិត ដើម្បីតបស្នងរាល់គ្នាតាមអំពើដែលខ្លួន បានសាង ពួកគេនឹងមិនរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ។

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. អ្នកឃើញទេ បុគ្គលដែលយកចំណង់ខ្លួនឯងជាព្រះ អស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះដើរខុសផ្លូវ ដ្បិតយល់ដឹង ព្រះអង្គបិទត្រចៀកនិងបេះដូងបុគ្គលនោះ ព្រះអង្គបាំងភ្នែកបុគ្គលនោះដោយ របាំង ? អ្នកណាដឹកនាំបុគ្គលនោះបន្ទាប់ពីអស់ឡោះហ្ន៎[បានបដិសេធបុគ្គលនោះ] ? ពួកអ្នកមិន ភ្ញាក់រលឹកទេ ?

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

២៤. ពួកគេថា: "មានតែជីវិតយើងក្នុងលោកនេះទេ ។ យើងស្លាប់ យើងរស់ ។ មានតែពេលវេលាទេ ដែលធ្វើឲ្យយើងវិនាស ។" ពួកគេមិនមានការចេះដឹងអំពីរឿងនោះទេ ពួកគេបានតែស្មាន ប៉ុណ្ណោះ ។

មើលសូរ៉េ: តួ ២ អាយ៉ាស៊ី ៦ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ២០-២៤

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ حَسَنِ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنْ حِيَّانِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ الْأَكَلِيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ ”أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ“ الْآيَةِ، قَالَ: الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ: بَنُو هَاشِمٍ وَ بَنُو عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، وَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ: بَنُو عَبْدِ شَمْسٍ. ** (تأويل الآيات جزء ٢ صفة ٥٧٦ حديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفة : ٢٩)

[...] អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៤៥:២១] ជនដែលធ្វើទង្វើអាក្រក់ គិតថា ថា: "បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធានិងធ្វើប្រការល្អគឺ បាន ហួស្តីម និង បាន អាប់ខុល-មុត្តុត្តិលិប ។ បណ្តាអ្នកធ្វើប្រការអាក្រក់គឺ បាន អាប់ខុ-ស្តាស៍ ។" (5/576:2) (تأويل الآيات 2: 5/576)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْكَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ"، الْآيَةَ قَالَ إِنَّ هَذِهِ الْآيَةَ نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام) وَ حَمْرَةَ ابْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، وَ عُبَيْدَةَ ابْنَ الْحَارِثِ، هُمُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَ فِي ثَلَاثَةِ مِنَ الْمُشْرِكِينَ عُتْبَةَ، وَ شَيْبَةَ ابْنِي رَبِيعَةَ، وَ الْوَلِيدَ ابْنَ عُتْبَةَ، وَ هُمُ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ. ** (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٧٧ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٩)

[...] អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៤៥:២១] ជនដែលធ្វើទង្វើអាក្រក់ គិតថា ថា៖ "អាយ៉ាស៊ីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូប អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام, ហ្វាស្យាស៊ី عليه السلام ប៊ីន អាប់ខុល-មុត្តត្លីលីប عليه السلام និង អ៊ូបៃដាស៊ី ប៊ីន អាល់-ហ្វាស៊ី عليه السلام ដែលជាអស់បុគ្គលមានសទ្ធា និង សំដៅទៅលើបុគ្គលពហុទេពនិយមបីនាក់គឺ៖ អ៊ីតបាស៊ី, ស្តៃបាស៊ី កូនប្រុសរបស់ រ៉ប៊ីអុស៊ី និង អាល់-វ៉ាលីដូ ប៊ីន អ៊ីតបាស៊ី ដែលជាបុគ្គលធ្វើអាក្រក់ 1" (6/577: 2) (تأويل الآيات 2: 577/6)

عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: [...] قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "أَمْ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ"، نَزَلَتْ فِي قُرَيْشٍ، كُلَّمَا هُوُوا شَيْئًا عَبْدُوهُ "وَ أَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ" أَيَّ عَدْبَهُ عَلَى عِلْمٍ مِنْهُ فِيمَا ارْتَكَبُوا مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ جَرَى ذَلِكَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فِيمَا فَعَلُوهُ بَعْدَهُ بِأَهْوَائِهِمْ وَ آرَائِهِمْ، وَ أَرَأَلُوا الْخِلَافَةَ وَ الْإِمَامَةَ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بَعْدَ أَخْذِ الْمِيثَاقِ عَلَيْهِمْ مَرَّتَيْنِ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [...] ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٩)

អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានរាយការណ៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៤៥:២៣] អ្នកឃើញទេ បុគ្គល ដែលយកចំណង់ខ្លួនឯងជាព្រះ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកគូរ៉យស៊ី ។ ពេលពួកគេស្រឡាញ់អ្វីមួយ ពួកគេ ធ្វើសក្តារៈវា អស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះដើរខុសផ្លូវជុំវិញយល់ដឹង ពោលគឺ ព្រះអង្គ عليه السلام ដាក់ទណ្ឌកម្ម បុគ្គលនោះព្រោះបុគ្គលនោះបានដឹងច្បាស់នូវអំពើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តទៅលើ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អំពើនេះហូរធ្លាក់មកដល់សម័យក្រោយពីរស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងពួកគេបានធ្វើតាមតែ អំពើចិត្តនិងការយល់ឃើញដោយខ្លួនឯងអត់ពីព្រះអង្គ عليه وآله ទៅ ពួកគេប្លន់យកខ្ញុំលីហ្វាស៊ីនិងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ី ពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីពួកគេបានឲ្យសន្យាបីដងហើយរឿង អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (تفسير القمِّي 2: 294)

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: أَمْ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ، نزلت في قريش، و جرت بعد رسول الله (صلى الله عليه و آلِهِ) في أصحابه الذين غضبوا أمير المؤمنين (عليه السلام)، و اتخذوا إماماً بأهوائهم، و الدليل على ذلك قوله تعالى: وَ مَنْ يُثَلِّمْ مِنْهُمْ إِيَّ إِلَهٍ مِنْ دُونِهِ، قال: من زعم أنه إمام و ليس هو بإمام، فمن اتخذ إماماً ففضله على علي (عليه السلام)،

អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានរាយការណ៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៤៥:២៣] អ្នកឃើញទេ បុគ្គល ដែលយកចំណង់ខ្លួនឯងជាព្រះ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកគូរ៉យស៊ី អត់ពីរស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ទៅ ហើយ ហូរធ្លាក់មកលើពួកសាវកព្រះអង្គ عليه وآله ដែលបានប្លន់[យកសិទ្ធិរបស់]អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលបាន យកអ៊ីម៉ាតាមតែចិត្តខ្លួនឯង ។ ភ័ស្តុតាងរបស់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [២១:២៩] អ្នកណា

មួយ ក្នុងចំណោមពួកគេដែលថា៖ "ខ្ញុំជាព្រះក្រៅពីព្រះអង្គ ។" អ្នកណាថាដូចនេះ អ្នកនោះជាអ៊ីម៉ា ថ្វីជ្រិតអ្នកនោះមិនមែនជាអ៊ីម៉ាក៏ដោយ ។ ដូច្នោះអ្នកណាយកបុគ្គលនេះជាអ៊ីម៉ា អ្នកនោះស្រឡាញ់ បុគ្គលនេះជាងអាណា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

ثم عطف على الدهرية الذين قالوا: لا نحيا بعد الموت، فقال: وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ، وَ هذا مقدم و مؤخر، لأن الدهرية لم يقرؤا بالبعث و النشور بعد الموت، و إنما قالوا: نحيا و نموت و ما يهلكنا إلا الدهر إلى قوله تعالى: يَظُنُّونَ، فهذا ظن شك، و نزلت هذه الآية في الدهرية و جرت في الذين فعلوا ما فعلوا بعد رسول الله (صلى الله عليه و آله) بأمر المؤمنين و أهل بيته (عليهم السلام)، و إنما كان أيمانهم إقرارا بلا تصديق فرقا من السيف، و رغبة في المال. ** (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٠)

បន្ទាប់ពីនោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} បែរមករកពួកដ្ឋានរ៉ូយ៉ាស៊ុនដែលថា៖ "យើងនឹងមិនមានជីវិតទេក្រោយពី ស្លាប់ហើយនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៥:២៤] ពួកគេថា៖ "មានតែជីវិតយើងក្នុងលោក នេះទេ ។ យើងស្លាប់ យើងរស់ ។ មានតែពេលវេលាដែលធ្វើឲ្យយើងវិនាស" នេះគឺអ្វីដែលបានមក ដល់ហើយ ហើយត្រូវពន្យារពេល ព្រោះពួកដ្ឋានរ៉ូយ៉ាស៊ុនមិនព្រមទទួលយកការរស់ឡើងវិញក្រោយពី បានស្លាប់ហើយទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេថា៖ "យើងគ្រាន់តែរស់និងស្លាប់ទេ ។ មានតែពេលវេលាដែល រំកិលទៅមុខនោះទេដែលធ្វើឲ្យស្លាប់ ។" ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ពួកគេបានតែស្មានប៉ុណ្ណោះ - ការ ស្មាននេះគឺការសង្ស័យ - អាណាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកដ្ឋានរ៉ូយ៉ាស៊ុន ហូរឆ្លាក់មកដល់ពួកដែល បានប្រព្រឹត្តអំពើមួយ ពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើនេះលើ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងក្រុមគ្រួសារព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អត់ពីរសិលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ទៅ ។ ពួកគេជឿដោយមិនសន្យាថានឹងអនុវត្តតាមទេ ពួកគេខ្លាចដាវ ប្រាថ្នា ទ្រព្យសម្បត្តិ ។" (294 :2 294)

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا أَأَتَيْنَا بآبَاءِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

២៥. ពេលគេសូត្រព្រះឱង្ការយើងឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកគេមានតែពាក្យអះអាងថា៖ "ចូរលោកនាំជូនតា យើង[ដែលបានស្លាប់ហើយ]មកវិញ បើអស់លោកជាអ្នកសច្ច៍មែននោះ ។"

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

២៦. ចូរអ្នកថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យអស់លោករស់ បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យអស់លោកស្លាប់ ។ បន្ទាប់ មកព្រះអង្គនឹងប្រមូលអស់លោកនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ថ្ងៃដែលមិនអាចសង្ស័យបាន តែមនុស្សភាគ ច្រើនមិនដឹងទេ ។"

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئِدِ بِحَسْرٍ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ថ្ងៃដែលវេលានឹងកើតមានឡើង ថ្ងៃ នោះបណ្តាអ្នកក្លែងបន្លំនឹងវិនាស ។"

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. អ្នកនឹងបានឃើញសហគមន៍នីមួយៗលុតជង្គង់ ។ សហគមន៍នីមួយៗនឹងត្រូវកោះហៅឲ្យទៅរកបញ្ជីរបស់ខ្លួន[ថា]: "ថ្ងៃនេះពួកអ្នកនឹងត្រូវតបស្នងតាមអំពើដែលពួកអ្នកបានសាង ។"

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

២៩. នេះគឺព្រះគម្ពីរយើងដែលនិយាយអំពីពួកអ្នកតាមការពិត ។ ការពិត យើងបានកត់ត្រាទុកនូវបណ្តាទង្វើដែលពួកអ្នកបានសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ២៥-២៩

سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدِّيَلَمِيِّ المِصْرِيِّ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قُلْتُ لَهُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ" قَالَ فَقَالَ إِنَّ الْكِتَابَ لَمْ يَنْطِقْ وَ لَنْ يَنْطِقَ وَ لَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) هُوَ النَّاطِقُ بِالْكِتَابِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ "هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ" قَالَ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ إِنَّا لَا نَقْرُؤُهَا هَكَذَا فَقَالَ هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَ بِهِ جِبْرَائِيلَ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه و آله) وَ لَكِنَّهُ فِيمَا حُرِفَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ. (الكافي ج ٨ ص ٥٠)

សាស្ត្រ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូបានរាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីឡេម៉ាន អាល់-ដៃឡាមី អាល់-មីស្រីរី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាហ្វិ បាស្ត្រៀវដែលបានរាយការណ៍ថាពេលគេសូត្រព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز} [៤៥:២៩] នេះគឺព្រះគម្ពីរយើងដែលនិយាយអំពីពួកអ្នកតាមការពិត ឲ្យ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{عز} ស្តាប់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ការពិតគម្ពីរមិនធ្លាប់និយាយឡើយ នឹងមិននិយាយឡើយ ។ តែ ^{عز} វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេជាអ្នកនិយាយតាមរយៈគម្ពីរនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز} មានព្រះបន្ទូលថា:

[៤៥:២៩] នេះ (វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}) គឺព្រះគម្ពីរយើង ។ គេនិយាយ អំពីពួកអ្នកតាមការពិត ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យើងមិនសូត្រដូចនេះទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز} យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} បាននាំអាយ៉ាស៊ីនេះមកឲ្យ មូហាំម៉ាដូ ដូចនេះឯង ។ អាយ៉ាស៊ីនេះត្រូវបំប្លែងខុសពីព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز} ។" (الكافي ج ٨ ص ٥٠)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحْمَةُ اللَّهِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَزْجِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): قَوْلُهُ تَعَالَى: "هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ"؟ قَالَ: «إِنَّ الْكِتَابَ لَا يَنْطِقُ، وَ لَكِنَّ مُحَمَّدًا وَ أَهْلَ بَيْتِهِ (عليهم السلام)، هُمُ النَّاطِقُونَ بِالْكِتَابِ». ** (تأويل الآيات جزء ٢ صفة ٥٧٧ حديث ٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ٣١)

[...] អាហ្វិ បាស្ត្រៀវបានថាខ្ញុំទូល អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز} តេឡី [៤៥:២៩] នេះគឺព្រះគម្ពីរយើងដែលនិយាយអំពីពួកអ្នកតាមការពិត?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ការពិតគម្ពីរមិនចេះនិយាយទេ តែមូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេជាអ្នកនិយាយ អាស្រ័យព្រះគម្ពីរ ។" (تأويل الآيات 2: 7/577)

إِنَّا لَمْ نُحَكِّمِ الرِّجَالَ، وَإِنَّمَا حَكَّمْنَا الْقُرْآنَ. وَ هَذَا الْقُرْآنُ إِنَّمَا هُوَ حَظٌّ مَسْتُورٌ بَيْنَ الدَّفْتَيْنِ، لَا يَنْطِقُ بِلسَانٍ، وَلَا يُدَّ لَهُ مِنْ تَرْجُمَانٍ، وَإِنَّمَا يَنْطِقُ عَنْهُ الرِّجَالُ. (نهج البلاغة جزء ١ صَفْحَة ١٨٢)

[អាមីរុល-មុមិនីស ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖] "យើងមិនបានចាត់តាំងមនុស្សជាអាជ្ញាកណ្តាលទេ តែយើងបានចាត់តាំងគូរអានជាអាជ្ញាកណ្តាល ។ នេះគឺគូរអាន ។ ក៏ប៉ុន្តែវាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលគេបានសរសេរក្នុងចន្លោះពីរបន្ទះ វាមិនចេះនិយាយដោយអណ្តាតទេ ។ ព្រោះតែហេតុនេះ បានជាចាំបាច់ត្រូវមានអ្នកបកស្រាយគូរអាននេះម្នាក់ ។ មនុស្សទេដែលនិយាយអំពីគូរអាននោះ ។" (ណាស៊ីយ៉ាស៊ី បាឡាភ្នំ យុត្តបាស៊ី ១២៥)

رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا ذَكَرَ الْعَبْدُ رَبَّهُ فِي قَلْبِهِ، كَتَبَ اللهُ لَهُ ذَلِكَ فِي صَحِيفَةٍ، ثُمَّ يُعَارِضُ الْمَلَائِكَةَ يَوْمَ الْحَمِيْسِ، فَيُرِيهِمُ اللهُ ذِكْرَ عَبْدِهِ لَهُ بِقَلْبِهِ، فَيَقُولُ الْمَلَائِكَةُ: رَبَّنَا عَمَلُ هَذَا الْعَبْدِ قَدْ أَحْصَيْنَاهُ، أَمَا هَذَا الْعَمَلُ فَمَا نَعْرِفُهُ. فَيَقُولُ الرَّبُّ: إِنَّ عَبْدِي قَدْ ذَكَرَنِي بِقَلْبِهِ فَأَنْبَتُهُ فِي صَحِيفَتِهِ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ"». (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٢)

គេបានរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលបាវរលឹកដល់ព្រះម្ចាស់ ^{رحمته} ខ្លួន អស់ឡោះហ្ន៎ កត់វាទុកឲ្យបាវនោះនៅក្នុងបញ្ជីរបស់បាវនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ ^{رحمته} បង្ហាញទង្វើនេះចំពោះពួកទេវតាក្នុងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحمته} បង្ហាញការរលឹកដល់ព្រះអង្គ ^{رحمته} ដែលបាវនោះបានរលឹកនៅក្នុងចិត្ត ។ ពួកទេវតាទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{رحمته} អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានកត់ទុកទង្វើរបស់បាវរូបនេះក្នុងបញ្ជីនោះ ។ តែទង្វើមួយនេះ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនស្គាល់វាទេ ។" ព្រះម្ចាស់ ^{رحمته} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "បាវអញ ^{رحمته} បាននឹកដល់អញ ^{رحمته} នៅក្នុងចិត្ត ។ ដូច្នោះអញ ^{رحمته} បានទុកវានៅក្នុងបញ្ជីរបស់គេ ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحمته} [៤៥:២៩] *ការពិតយើងបានកត់ត្រាទុកនូវបណ្តាទង្វើដែលពួកអ្នកបានសាង ។* (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٢)

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيَدْخُلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

៣០. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ដែលសាងអំពើល្អ ព្រះម្ចាស់ពួកគេនឹងឲ្យពួកគេបានជ្រកនៅក្រោមព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ ។ នេះគឺជ័យជំនះត្រចះត្រចង់មួយ ។

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَاتِي تَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

៣១. ចំណែកឯពួកបដិសេធសទ្ធា [គេនឹងសួរពួកគេថា៖] "គេមិនបានសូត្របណ្តាព្រះឱង្ការរបស់អញឲ្យពួកអ្នកដឹងទេ ? តែពួកអ្នកបែរជាក្រអឺតបូកធំ ជាប្រជាជាតិឧក្រិដ្ឋ ។

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ ۗ إِنَّ نَسْفَاتٍ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

៣២. ពេលមានគេថា៖ "ពិតមែន ពាក្យសន្យារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ជាពាក្យពិត ។ រីឯវេលា ពុំមានអ្វីគួរឲ្យ

សង្ស័យក្នុងរឿងនេះឡើយ ។" ពួកអ្នកបានថា៖ "យើងមិនដឹងថាវាជាអ្វីទេ ។ យើងបានតែស្មានទេ យើងមិនជឿជាក់ក្នុងចិត្តទេ ។"

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. សេចក្តីអាក្រក់នៃអ្វីដែលពួកគេបានសាងនឹងលេចឡើងឲ្យពួកគេឃើញ ។ អ្វីដែលពួកគេធ្លាប់តែចំអកឲ្យនឹងឡោមព័ទ្ធពួកគេ ។

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِلْكُمْ كَمَا نَسَيْتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. គេនឹងថ្លែងថា៖ "ថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកអ្នក ដូចពួកអ្នកបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃពួកអ្នកមួយនេះដែរ ។ ជម្រកពួកអ្នកគឺភ្លើងនរក ពួកអ្នកនឹងពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះទេ ។

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّكُمْ أَتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَغَرَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

៣៥. នោះពីព្រោះពួកអ្នកបានមើលងាយបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះប្តី ជីវិតមានលោកបានបោកបញ្ឆោតពួកអ្នក ។" ដូច្នោះថ្ងៃនេះគេនឹងមិនយកពួកគេចេញពីទីនេះទេ គេនឹងមិន[អនុញ្ញាត]ឲ្យពួកគេកែខ្លួនទេ ។

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. ដូច្នោះ សូមថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរចំពោះអល់ឡោះប្តី ព្រះម្ចាស់មេឃ ព្រះម្ចាស់ដី ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

وَالَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

៣៧. សូមថ្វាយសេចក្តីផ្តំផ្តើងចំពោះព្រះអង្គនៅលើមេឃនិងដី ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៣០-៣៧

* وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مُوسَى التَّوْفَلِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَكَرِيَّا الْمُؤَصِّلِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، [...] الْمُجْرِمُونَ هُمُ الْمُتَكَبِّرُونَ لِوَلَايَتِكَ [...]». (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٧٣٨ حَدِيث ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٥٣٠)

* លោកបានរាយការណ៍ថា អស់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មូសា អាល់-ណេហ្វាលី បានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អុប៊ុលឡោះប្តី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន

ម៉ាស៊ីប តមកពី ស្ថាភារីយ៉ា អាល់-ម៉េស្ត្រីលី តមកពី យ៉ាបៀរ អាល់-យូស្វ័ស ដែលបានរាយការណ៍ថា អាហ្វិ យ៉ាត្រាហ្វា ^{صلوات الله عليه والسّلام} មានរចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسّلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسّلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسّلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسّلام} ថាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسّلام} បានប្រាប់អាលី ^{صلوات الله عليه والسّلام} ថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسّلام} អើយ! [...] ពួកឧក្រិដ្ឋគឺពួកដែលបដិសេធ វិទ្យាយ៉ាស៊ីអ្នក ^{صلوات الله عليه والسّلام} [...] (មើល សូរ្យវិញ្ញាណកថា ៤១ អាយ៉ាស៊ី ៤២) ។" (9 /738 :2 1)

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: وَ قِيلَ الْيَوْمَ نَنسَأُكُمْ، أي نترككم، فهذا النسيان هو الترك كما نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هذا وَ مَا وَائِكُمْ النَّارُ وَ ما لَكُمْ مِنْ ناصِرِينَ * ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا، وَ هم الأئمة (عليهم السلام)، أي كذبتموهم وَ استهزأتم بهم فَالْيَوْمَ لا يُجْرَجُونَ مِنْهَا، يعني من النار وَ لا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ، يعني لا يجابون، وَ لا يقبلهم الله فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ رَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * وَ لَهُ الْكِبْرِيَاءُ يعني القدرة فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. ** (تفسير القميّ جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٢)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានរាយការណ៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{تعالى [٤٥:٣٤]} គេនឹងថ្លែងថា៖ "ថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកអ្នក ពោលគឺ មិនអើពើអ្នកទាំងអស់គ្នាទេ ។ ដូច្នេះនេះគឺការបោះបង់ចោល ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ ។ ដូចពួកអ្នកបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃពួកអ្នកមួយនេះដែរ ។ ជម្រកពួកអ្នកគឺភ្លើងនរក ពួកអ្នកនឹងពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះទេ ។ [៤៥:៣៥] នោះពីព្រោះពួកអ្នកបានមើលងាយបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វី នេះគឺបណ្តាព្រះសន្តម្តីម៉ា ^{عليه السلام} ពោលគឺ ប្រកែកជំទាស់ព្រះសន្តម្តីម៉ា ^{عليه السلام} និងមើលងាយមើលថោកព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ដូច្នេះថ្ងៃនេះគេនឹងមិនយកពួកគេចេញពីទីនេះទេ មានន័យថា ចេញពីភ្លើងនរក គេនឹងមិន[អនុញ្ញាត]ឲ្យពួកគេកែខ្លួនទេ មានន័យថា គេនឹងមិនឆ្លើយតបពួកគេទេ អល់ឡោះហ្វី ^{عجل} នឹងមិនទ្រមទទួលអ្វីពីពួកគេទេ ។ [៤៥:៣៦] ដូច្នេះសូមថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្វី ព្រះម្ចាស់មេឃ ព្រះម្ចាស់ដី ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។ [៤៥:៣៧] សូមថ្វាយសេចក្តីផ្តំផ្តើមចំពោះព្រះអង្គ មានន័យថាព្រះមហិទ្ធិបូទ្វី នៅលើមេឃនិងដី ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វី ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។" (295 :2 1)

* فِي كِتَابِ التَّوْحِيدِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَثْوُلُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ قَدْ سَأَلَهُ رَجُلٌ، عَمَّا اشْتَبَهَ عَلَيْهِ مِنْ آيَاتِ الْكِتَابِ: وَ كَذَلِكَ تَفْسِيرُ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَالْيَوْمَ نَنسَأُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا»

* នៅក្នុងសាត្រា អាល់-តៅហ្វីដូ ទទួលបានមកពី អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسّلام} ដែលមានរចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្រដៀងមួយ កាលបុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسّلام} អំពីអាយ៉ាស៊ីមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរដែលគាត់មិនយល់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسّلام} មានរចនៈថា៖ "ស្រដៀងនេះមានសេចក្តីបកស្រាយព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{عجل} [៤៥:៣៤] "ថ្ងៃនេះយើងនឹងភ្លេចពួកអ្នក ដូចពួកអ្នកបានភ្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃពួកអ្នកមួយនេះដែរ ។"

يَعْنِي بِالتَّسْيَانِ أَنَّهُ لَمْ يُبَيِّنْهُمْ كَمَا يُبَيِّنُ أَوْلِيَاءَهُ الَّذِينَ كَانُوا فِي دَارِ الدُّنْيَا مُطِيعِينَ ذَاكِرِينَ حِينَ آمَنُوا بِهِ وَ رُسُلِهِ وَ خَافُوهُ بِالْعِيبِ وَ قَدْ يَثْوُلُ الْعَرَبُ فِي بَابِ التَّسْيَانِ: قَدْ نَسِينَا فَلَانٌ فَلَا يَذْكُرُنَا، أَي إِنَّهُ لَا يَأْمُرُ هُمْ بِحَيْرٍ وَ لَا يَذْكُرُهُمْ بِهِ. (تفسير نور الثقلين جزء ٢ صَفْحَة ٣٧)

មានន័យថាបំភ្លេចចោល ព្រះអង្គ ^{عجل} នឹងមិនតបស្នងពួកគេដូចព្រះអង្គ ^{عجل} តបស្នងបណ្តាមិត្តព្រះអង្គ ^{عجل} ទេ

គឺបណ្តាអ្នកដែលស្តាប់បង្គាប់កាលនៅឯឋានលោក ពួកគេភ្ញាក់រលឹកឥតភ្លេច ពួកគេជឿព្រះអង្គ ជឿ
បណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ពួកគេកោតខ្លាចព្រះអង្គក្នុងអាថ៌កំបាំង ។ ពួកគេរាប់មាន
ទម្លាប់និយាយអំពីការភ្លេចថា "អ្នកនេះភ្លេចយើង មិននឹកនាយើងទេ" ពោលគឺ អ្នកនេះមិនណែនាំពួក
គេឲ្យធ្វើឲ្យទេ មិនរំលឹកពួកគេឲ្យធ្វើល្អទេ ។" (تفسير نور الثقلين، ج: 2، ص: 37)

في تَجْمَعُ الْبَيَانَ: «وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» وَ فِي الْحَدِيثِ: يَقُولُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْكِبْرِيَاءُ رِدَائِي، وَ الْعَظْمَةُ إِزَارِي، فَمَنْ
نَارَعَنِي وَاحِدَةً مِنْهُمَا أَلْقَيْتُهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ. (تفسير نور الثقلين جزء ٥ صَفْحَة ٧)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាថ្មម៉ាកុ អាល់-បាយ៉ាន [៤៥:៣៧] សូមថ្វាយសេចក្តីថ្កុំថ្កើងចំពោះព្រះអង្គនៅលើមេឃ
និងដី នៅក្នុងហ្វូឌីស្ត្រមានសេចក្តីរាយការណ៍ថា អល់ឡោះហ្វ្វ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា៖
"សេចក្តីថ្កុំថ្កើង" គឺអារវែងរបស់អញ អធិកភាពគឺគ្រឿងរុំពីក្រៅរបស់អញ ។ ដូច្នេះអ្នកណាប្រកែក
អញអំពីប្រការណាមួយក្នុងចំណោមប្រការទាំងពីរនេះ អញនឹងចោលអ្នកនោះទៅក្នុងភ្លើងនរក ។"

(تفسير نور الثقلين جزء ٥ صَفْحَة ٧)

* مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنْ حَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ
(عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ»، قَالَ: «الرَّحْمَةُ: وَلَايَةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)» وَ
الظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ». ** (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٤٢ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤
صفحة ٨٠٨)

* [...] យ៉ាកុហ្វារ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤២:៨] តែព្រះអង្គ
ទ្រង់ប្រាថ្នាឲ្យអ្នកណាមួយបានជ្រកក្រោមព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គស្រេចតែលើព្រះអង្គ ថា៖ "ព្រះមេត្តាធម៌
គឺវិទ្យាយ៉ាស៊ីនរបស់អាល្លឺ ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលិប ។ ឯបុគ្គលទុច្ចរិតមិនមានអភិបាល មិនមានអ្នកជួយ
ទេ ។" (تأويل الآيات 2: 4/542)

ពាក្យរាយ

-អ៊ីម៉ាន់ (ជំនឿ) និង យ៉ាក្វីន [៤៥:១-៥] ។..... ៩

-បិទបាំងភាពអាក្រក់ក្នុងថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ [សូរ៉េ:តួ ៤៥ អាល់-យ៉ាស្រ៊ីយ៉ាស៊ុ] ។..... ៤

-ធ្វើឲ្យមនុស្សស្រឡាញ់ [សូរ៉េ:តួ ៤៥ អាល់-យ៉ាស្រ៊ីយ៉ាស៊ុ] ។..... ៣

-ធ្វើឲ្យទារកមានសុខភាពល្អ មាំមួន [សូរ៉េ:តួ ៤៥ អាល់-យ៉ាស្រ៊ីយ៉ាស៊ុ] ។..... ៣

-ការពិតគម្ពីរមិនចេះនិយាយទេ តែម្យ៉ាងម៉ាដូ صلى الله عليه وسلم និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم ទេជាអ្នកនិយាយ
អាស្រ័យព្រះគម្ពីរ ។..... ២០

-ការពារខ្លួនពីមនុស្សសាហាវ [សូរ៉េ:តួ ៤៥ អាល់-យ៉ាស្រ៊ីយ៉ាស៊ុ] ។..... ៣

-បាន អ៊ីសរីអ៊ីល គឺ អាស៊ុលលុល-ហៃត عليه السلام ជាចម្មុខ [៤៥:៣០-៣២] ។..... ១៦

-ន័យរបស់ "អ៊ីសរីអ៊ីល" [៤៥:៣០-៣២] ។..... ១៦

-ព្រះសញ្ញា [៤៥:១-៥] ។..... ៩

-យ៉ាក្វីន عليه السلام ជាកូនភ្លោះ [៤៥:៣០-៣២] ។..... ១៦

-អាយ៉ាស៊ុត្រូវបំភ្លៃ [៤៥:២៩] ។..... ២០